VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ Fakulta informačních technologií

SÍŤOVÉ APLIKACE A SPRÁVA SÍTÍ 2019/2020

Projekt

DNS resolver

Obsah

Úvod	
Implementace	2
Zpracování argumentů	
Sestavení dotazu	
Analýza odpovědi	
Výpis	
Testování	
Závěr	
Použitá literatura a zdroie	

Úvod

Zadání projektu bylo vytvořit program **dns**, který bude umět zasílat dotazy na zadaný DNS server a v čitelné podobě vypisovat přijaté odpovědi. Sestavení a analýza paketů musí být implementována přímo v programu dns. Program by měl být co nejvíce multiplatformní na operačních systémech založených na unixu.

Implementace

Program je implementován v programovacím jazyce C++ ve standardu C++14, jelikož například používám zápis čísel v binární podobě a tenhle zápis i když funguje v předešlých verzích, standardizován byl až v **std14**. Komunikace je realizována přes UDP protokol. Pokud uživatel přímo nezadá cílový port, defaultně je nastavený port 53, protože je určený pro DNS komunikaci. Dále program podporuje verze IP protokolu IPv4 a IPv6.

Zpracování argumentů

Jako první krok program zkontroluje a zpracuje vstupní parametry. To je realizováno ve funkci parseArgs (). Jelikož program podporuje poměrně velké množství parametrů bylo by výhodné použít dostupné funkce pro jejich zpracování, ovšem já se rozhodl jít cestou podmínek a cyklů.

V cyklu jsou procházeny postupně všechny argumenty a pokud program narazí na známý přepínač, tak se rozhodneme o další akci, tj. poznačení rekurze, reverzního dotazu či AAAA dotazu pro pozdější zpracování, uložení cílového portu, zpracování adresy dotazovaného serveru nebo zpracování dotazované adresy, pokud nepředcházel žádný přepínač. Všechny tyto informace jsou uloženy do globální struktury, aby k nim mohli později bez problému přistoupit i ostatní části programu.

Kontrola vstupního portu je realizována ve funkci validatePort(), která zkontroluje jestli se v hodnotě nenachází nepovolené znaky (například písmena) a validuje povolený rozsah tj. 1-65535. Zpracování adresy dotazovaného serveru je implementována ve funkci getHostIP(), kde je veškerá povinnost přenechána na funkci getaddrinfo() z knihovny netdb.h, která nejen, že validuje zápis adresy, ale v případě doménového jména nám ho převede na IP adresu, kterou si uložíme. Zpracování dotazované adresy může proběhnout třemi způsoby. V případě, že se jedná o IPv4 adresu, tak adresu otočíme, ale rámce 1 bytu zůstanou zachovány a nakonec připojíme řetězec ".in-addr.arpa" – jde o tzv. reverzní dotaz na adresu, podle které DNS vyhledá odpovídající doménové jméno. Podobně je to s IPv6 adresou, tu otočíme taky po bytech, ale k tomu ještě otočíme horní a spodní 4 bity v každém bytu a tyto 4 bity oddělíme tečkou a nakonec přidáme řetězec ".in6.arpa". Jednoduše musíme adresu otočit tak, aby hexadecimální zápis byl opačný (přitom jedno hexadecimální číslo má velikost 4 bity). Poslední způsob je zpracování je doménového jména, který není nijak zajímavý, protože ho nijak nekontroluji a nechám odpověď na DNS serveru, tj. v případě neexistujícího jména nám nedojde maximálně žádná odpověď. Jako poslední věc funkce zkontroluje neplatnou kombinaci parametru jako je "-x" a "-6", protože

nedává smysl si vyžadovat dotaz typu AAAA, když požadujeme reverzní dotaz nebo "-x" se zadanou IP adresou, protože reverzní dotaz požadujeme na doménu.

Sestavení dotazu

Poté co máme zpracované parametry sestavíme náš požadavek a odešleme ho DNS serveru. Celé odeslání a přijmutí odpovědi je realizováno ve funkci sendAndReceive(). Celé sestavení a analýzu budeme provádět v bufferu jehož délka je nastavena na 65536 bytu, protože je to dost bezpečná délka na přijetí odpovědi ze serveru i na náš dotaz (všech 65536 bytu ovšem posílat nebudeme).

Na začátku vytvoříme strukturu IP adresy. Sockaddr in pro IPv4 nebo sockaddr in6 pro IPv6, podle adresy zadaného serveru, kam pošleme náš dotaz a naplníme ji adresou a portem, které už máme zpracované z předchozí části. Inicializujeme socket pro odeslání UDP a naplníme buffer. Na začátek vložíme DNS hlavičku a naplníme ji. O to se postará funkce fillDNShdr (), která ID nastaví podle proces ID (zkr. PID), RD flag nastaví podle argumentu rekurze a počet otázek (QCOUNT) nastaví na 1, protože odešleme pouze jeden dotaz. Zbytek parametrů v DNS hlavičce nastavíme na 0, protože pro nás aktuálně nejsou zajímavé nebo je nepotřebujeme. Dále do bufferu vložíme data týkající se naší otázky, tedy adresu serveru (QNAME), o to se postará funkce formatQNAME (), která převede jméno/adresu na DNS formát tj. před každý kousek řetězce napíšeme číslo odpovídající počtu znaků v tomto podřetězci, přitom jednotlivé kusy řetězce jsou odděleny tečkou například www.google.com převede na 3www6google3com (pozn. všimněme si, že jméno může mít libovolnou délku). Následuje vložení dalších dat týkající se naší otázky, a to je typ a třída (které už mají pevně danou velikost). Zavoláme funkci fillQuestionData (), která data nastaví, přesněji typ nastaví na A v případě dotazu na IPv4 adresu, AAAA v případě dotazu na IPv6 adresu nebo PTR v případě reverzního dotazu. Třídu nastavíme na IN, jelikož se jedná o internet.

Poté co máme sestavený dotaz můžeme data odeslat přes funkci sendto () a odešleme pouze kus bufferu, který jsme vyplnili, abychom nezatěžovali síť (typicky pod 100 bytu). Data dorazí na server a v lepším případě nám odpoví, v horším případě nám neodpoví, to se může stát, když pošleme dotaz na nějaké zařízení, které není určeno proto, aby nám odpovědělo, nebo na jiný port, na kterém zrovna DNS nenaslouchá, proto musíme naše čekání ošetřit timeoutem, který je nastaven na 3 sekundy a je realizován přes systémový signál SIGALRM, který po vypršení časového intervalu zavolá funkci alarm_handler(), která uzavře socket, vypíše chybovou hlášku a ukončí program. Pokud odpověď přijmeme, uložíme si ji do našeho bufferu (přepíšeme jim náš předchozí dotaz, který už nebudeme potřebovat).

Analýza odpovědi

Nyní jsme v situaci, kdy jsme odeslali náš požadavek na server, který nám odpověděl a my si odpověď uložili do bufferu. O celou analýzu se postará funkce decodeMessage (), ve které si inicializuje pointer jako tzv. **reader**, který bude plnit funkci čtecí hlavy, se kterou

se budeme pohybovat po paketu a číst z něj informace, které si budeme postupně ukládat do globální proměnné, kterou na konci vypíšeme jako výsledek.

Jako první přečteme DNS hlavičku, která se nachází na začátku bufferu. Odtud nás zajímá informace autoritativní, rekurzivní a zkrácený flag, jak je specifikováno v zadání. Tedy je přečteme a podle jejich pravdivostní hodnoty uložíme jejich stav a posuneme pointer za DNS hlavičku. Nyní dekódujeme další sekce, které se v paketu nacházejí, tj. sekce s otázkou (kterou jsme si v předchozí sekci sestavili tzv. question section), odpovědí (answer section), autoritou (authority section) a další sekcí (additional section). O zpracování sekce s otázkou se postará funkce decodeQuestion (), která zpracuje jméno, typ a třídu (viz dále). Před každou sekcí ještě vypíšeme informaci, kolik záznamů se v dané sekci nachází. Tato informace je uložena v DNS hlavičce (posledních 64 bytu přitom každá informace má velikost 16 bytu). Výhoda je, že tyto další tři sekce mají stejný formát, takže na jejich analýzu nám stačí implementovat pouze jednu funkci a stačí ji pouze zavolat s jinými daty. To je realizováno ve funkci decodeQuery (), která přijímá první parametr náš buffer, počet záznamů v dané sekci a ukazatel na začátek dané sekce (náš čtecí pointer). Funkce se dokonce postará sama i o posunutí pointeru, takže po analýze bude pointer ukazovat přesně na konec dané sekce, a to se nám velmi hodí, protože ji můžeme třikrát pohodlně zavolat a bude provedena celá analýza.

Pojďme se se detailně podívat na implementaci analýzy dané sekce. Funkce decodeQuery () je jeden velký cyklus s předem známým počtem opakování, který cyklí s každým záznamem a ten dekóduje. Jako první se vždy nachází jméno s proměnnou velikostí, které je potřeba dešifrovat. To je implementováno ve funkci decodeName (), která jméno vrátí jako string a my s ním můžeme dále pracovat (resp. uložit) a automaticky posune náš pointer za jméno. Stručně si popišme postup, jak funkce pracuje. Jelikož doménové jméno může být dlouhé a zbytečně by zvětšovalo velikost paketu a tím zahlcovalo síť, je možné, že pokud se už v paketu část tohoto jména vyskytuje, jednoduše se na něj můžeme odkázat a pokračovat se čtením na onom daném místě. Takže budeme postupně číst každý normální znak a pokud bude potřeba skočit, tak se přesuneme a budeme pokračovat se čtením na daném místě. Ale jak poznat kdy skočit nebo kam? To je dáno binární hodnotou znaku (pro lepší přehlednost jsem v kódu použil binární zápis, proto std14). Pokud znak má binární hodnotu, kde první 2 nejvyšší bity jsou nastaveny na "11" je to pro nás znamení, že se musíme přesunout a offset kam, je daný 2 byty přesněji aktuální znakem (8 bytu) a následujícím (dalších 8 bytu), ale první 2 jsou náš indikátor, takže offset je posledních 14 bitů. Posun je pak dán od začátku paketu, takže stačí vzít paket a přičíst offset. Poté co přečteme všechny znaky (narazíme na nultý znak pro ukončení řetězce) stačí jméno dekódovat z DNS formátu na klasický čitelný, tj. 3www6google3com na www.google.com. A provést korekci čtecího pointeru, aby ukazoval na konec místa se jménem, a nikoliv postával někde v paketu. (pozn. pokud doménové jméno je dáno pouze nultým znakem (má nulovou délku) jedná se o <Root>). Poté co máme zpracované jméno, se v bufferu nachází záznam o typu a třídě záznamu. Rozpoznávané záznamy jsou: A, NS, CNAME, SOA, WKS, PTR, MX, TXT, AAAA, SRV, ANY. Přestože v zadání je definováno, že program se musí vypořádat se záznamy typu CNAME, rozhodl jsem se plně podporovat záznamy typy A, AAAA, CNAME, PTR, NS a SOA (můžeme chápat jako **rozšíření** nad rámec zadání). Dále v bufferu se nachází záznam o třídě, kde rozpoznáme IN, CH, HS, ANY. Dále je poznačeno TTL a délka dat, pak následují samotná **data**.

Nyní si stručně popíšeme analýzu jednotlivých typů, které podporujeme (viz. výše). U záznamu typu "A" očekáváme v datech uloženou IPv4 adresu, takže není nic jednoduššího, než na číslo pohlídnout jako na 4 byty (protože IPv4 adresa má délku 32 bitů) překonvertovat na adresu pomocí funkce inet_ntoa(), uložit jako string a posunout pointer za tyto data (viz. předchozí záznam). Záznam typu AAAA je víceméně to samé s IPv6 adresou, akorát ta má délku 128 bitů a pro převod z binární podoby použijeme funkci inet_ntop(). Další záznamy jsou CNAME, PTR a NS. Tyto typy mají stejnou strukturu, takže analýza bude probíhat stejně. V datech je uloženo **doménové jméno**, takže zavoláme naší funkci decodeName() (viz. popis výše), která jméno převede a my ho jen uložíme. Posledním podporovaným záznamem je typ SOA, což je poměrně velká struktura. Obsahuje jméno primárního serveru, adresu elektronické pošty jejího správce (zavináč je nahrazen tečkou), sériové číslo, refresh, retry, expire a TTL. První dva záznamy, tj. jméno serveru a mail jsou opět jména s proměnnou délkou pro naší funkci decodeName() a zbytek normálně přečteme (namapujeme strukturu a přistoupíme k jednotlivým položkám).

Výpis

Velká část programu potřebuje přímo zapisovat důležité informace z analýzy na výstup od flagů v DNS hlavičce, přes počet jednotlivých záznamů až po jednotlivé záznamy. To je realizováno globálním stringem, do kterého postupně tyto informace ukládáme a na konci ho vypíšeme. Další výhodu má, že v případě chyby nejsou na standardním výstupu napůl vypsaná data. Pokud nastane chyba je na **standardní chybový výstup** vypsána chybová hláška a program je ukončen návratovou hodnotou **1**.

Testování

1) Rekurzivní dotaz na doménu

```
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s 8.8.8.8 www.ietf.org -r
Authoritative: No, Recursive: Yes, Truncated: No
Question section (1)
www.ietf.org, A, IN
Answer section (3)
www.ietf.org, CNAME, IN, 9, www.ietf.org.cdn.cloudflare.net
www.ietf.org.cdn.cloudflare.net, A, IN, 265, 104.20.0.85
www.ietf.org.cdn.cloudflare.net, A, IN, 265, 104.20.1.85
Authority section (0)
Additional section (0)
No. Time Source Destination Protocol Length Info
```

 No.
 Time
 Source
 Destination
 Protocol
 Length Info

 →
 1 0.000000000
 10.0.2.15
 8.8.8.8
 DNS
 72 Standard query 0x0ed7 A www.ietf.o

 →
 2 0.020321547
 8.8.8.8
 10.0.2.15
 DNS
 149 Standard query response 0x0ed7 A www.ietf.o

```
▼ Domain Name System (response)
Transaction ID: 0x0ed7
   ▼ Flags: 0x8180 Standard query response, No error
        .... .... 0 .... = Non-authenticated data: Unacceptable
                  .... 0000 = Reply code: No error (0)
     Questions: 1
     Ànswer RRs: 3
     Authority RRs: 0
     Additionál RRs: 0
  ▼ Oueries
      www.ietf.org: type A, class IN
  Answers
     ▼ www.ietf.org: type CNAME, class IN, cname www.ietf.org.cdn.cloudflare.net
           Name: www.ietf.org
Type: CNAME (Canonical NAME for an alias) (5)
           Class: IN (0x0001)
           Time to live: 9
           Data length: 33
     CNAME: www.ietf.org.cdn.cloudflare.net
www.ietf.org.cdn.cloudflare.net: type A, class IN, addr 104.20.0.85
           Name: www.ietf.org.cdn.cloudflare.net
           Type: A (Host Address) (1)
Class: IN (0x0001)
Time to live: 265
           Data length: 4
Address: 104.20.0.85
     www.ietf.org.cdn.cloudflare.net: type A, class IN, addr 104.20.1.85
Name: www.ietf.org.cdn.cloudflare.net
Type: A (Host Address) (1)
           Class: IN (0x0001)
           Time to live: 265
           Data length: 4
Address: 104.20.1.85
     [Request In: 1]
[Time: 0.020321547 seconds]
```

2) Reverzní dotaz na IPv6 adresu

```
tzuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s 8.8.8.8 2620:119:35::35 -x
Authoritative: No, Recursive: No, Truncated: No
Question section (1)
Authority section (0)
Additional section (0)
No.
       Time
                                                       Protocol Length Info
                   Source
                                     Destination
      1 0.000000000
                                                                132 Standard query 0x0ece PTR 5.3.0.0.0.0.0.0...
                   10.0.2.15
                                     8.8.8.8
                                                                167 Standard query response 0x0ece PTR 5.3.0.0.
      2 0.019815597
▶ Frame 2: 167 bytes on wire (1336 bits), 167 bytes captured (1336 bits) on interface 0
▶ Ethernet II, Src: RealtekU_12:35:02 (52:54:00:12:35:02), Dst: PcsCompu_68:97:c6 (08:00:27:68:97:c6)
▶ Internet Protocol Version 4, Src: 8.8.8.8, Dst: 10.0.2.15
■ User Datagram Protocos,

Domain Name System (response)

Transaction ID: 0x0ece

Transaction ID: 0x0ece
  ......0. ... = Answer authenticated: Answer/authority portion was not authenticated by the server .....0 ... = Non-authenticated data: Unacceptable
              . ... 0000 = Reply code: No error (0)
     Ouestions: 1
     Answer RRs: 1
Authority RRs: 0
     Additionál RRs: 0
    Oueries
       Answers
       Data length: 23
Domain Name: resolver1.opendns.com
     [Request In: 1]
[Time: 0.019815597 seconds]
```

3) Autoritativní dotaz

```
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s kazi.fit.vutbr.cz kazi.fit.vutbr.cz
Authoritative: Yes, Recursive: No, Truncated: No
Question section (1)
kazi.fit.vutbr.cz, A, IN
Answer section (1)
kazi.fit.vutbr.cz, A, IN, 14400, 147.229.8.12
Authority section (4)
fit.vutbr.cz, NS, IN, 14400, rhino.cis.vutbr.cz
fit.vutbr.cz, NS, IN, 14400, kazi.fit.vutbr.cz
fit.vutbr.cz, NS, IN, 14400, gate.feec.vutbr.cz
fit.vutbr.cz, NS, IN, 14400, guta.fit.vutbr.cz
Additional section (2)
guta.fit.vutbr.cz, A, IN, 14400, 147.229.9.11
guta.fit.vutbr.cz, AAAA, IN, 14400, 2001:67c:1220:809::93e5:90b
```

```
        No.
        Time
        Source
        Destination
        Protocol
        Length Info

        +
        1 0.000000000
        10.0.2.15
        147.229.8.12
        DNS
        77 Standard query 0x0eeb A kazi.fit.vt

        +
        2 0.015277334
        147.229.8.12
        10.0.2.15
        DNS
        234 Standard query response 0x0eeb A kazi.fit.vt
```

4) SOA záznam

```
Frame 2: 120 bytes on wire (960 bits), 120 bytes captured (960 bits) on interface 0

Ethernet II, Src: RealtekU_12:35:02 (52:54:00:12:35:02), Dst: PcsCompu_68:97:c6 (08:00:27:68:97:c6)

Internet Protocol Version 4, Src: 147.229.8.12, Dst: 10.0.2.15

User Datagram Protocol, Src Port: 53, Dst Port: 49988

Domain Name System (response)

Transaction ID: 0x0f05

Flags: 0x8400 Standard query response, No error

1............ = Response: Message is a response
.000 0........ = Opcode: Standard query (0)
          = Non-authenticated data: Unacceptable
      Questions: 1
      Ànswer RRs: 0
Authority RRs: 1
      Additional RRs: 0
 ▼ Queries
▶ fit.vutbr.cz: type A, class IN

    Authoritative nameservers

      ▼ fit.vutbr.cz: type SOA, class IN, mname guta.fit.vutbr.cz
Name: fit.vutbr.cz
Type: SOA (Start Of a zone of Authority) (6)
Class: IN (0x0001)
Time to live: 14400
               Data length: 36
               Primary name server: guta.fit.vutbr.cz
Responsible authority's mailbox: michal.fit.vutbr.cz
               Serial Number: 201911010
              Refresh Interval: 10800 (3 hours)
Retry Interval: 3600 (1 hour)
Expire limit: 691200 (8 days)
Minimum TTL: 86400 (1 day)
      [Request In: 1]
[Time: 0.014191652 seconds]
```

5) Timeout a chybové výstupy

```
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s kazi.fit.vutbr.cz -p 10 fit.vutbr.cz
Nepodarilo se zachytit zadnou odpoved.
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ echo $?

izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -x -s kazi.fit.vutbr.cz fit.vutbr.cz
Pro reverzni dotaz je treba zadat validni IP adresu.
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ echo $?

izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s kazi.fit.vutbr.cz 8.8.8.8 -x -6
Neplatna kombinace parametru -x a -6.
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ echo $?

izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ ./dns -s kazi.fit.vutbr.cz 8.8.8.8
Pro dotaz na domenu je potreba pouzit reverzni dotaz (-x).
izuwei@izuwei-VirtualBox:~/Plocha/ISA$ echo $?
```

Závěr

Líbí se mi praktická použitelnost programu a možná proto mě i jeho implementace bavila. Také jsem rád, že se mi povedlo implementovat IP protokol IPv6. Obtížnost byla podle mě přiměřená a moje zkušenosti určitě projekt obohatil.

Použitá literatura a zdroje

- RFC 1035 https://tools.ietf.org/html/rfc1035
- RFC 3596 https://tools.ietf.org/html/rfc3596
- SIGALRM https://stackoverflow.com/questions/4583386/listening-using-pcap-withtimeout
- Struktury https://www2.cs.duke.edu/courses/fall16/compsci356/DNS/DNS-primer.pdf